

Näyttöön perustuvaa koulutusta säteilynkäytön optimointiin

*Yliopettaja Eija Metsälä, Metropolia AMK, Yliopettaja Anja Henner, OAMK,
Lehtori Heidi Varonen, Metropolia AMK ja Ylitarkastaja Teuvo Parviainen, STUK*

Näyttöön perustuva toiminta tarkoittaa parhaan ajan tasalla olevan tiedon huolellista arviointia ja harkittua käyttöä yksittäisen asiakkaan/potilaan, potilasryhmän tai koko väestön terveydenhuoltoa koskevassa päätöksenteossa. Näyttö (engl. evidence) tarkoittaa todisteaineistoa, todistetta, jonkin asianlaidan kuten paremmuuden, tehokkuuden, vaikuttavuuden tai käyttökelpoisuudentoteen näyttämistä. Näyttöön perustuva radiografia perustuu tutkimustietoon, kirjattuun ja hiljaiseen asiantuntijatietoon sekä asiakkaan/käyttäjän kokemukseen suhteutettuna radiografia- ja sädehoitotyön toimintaympäristöön ja käytettävissä oleviin resursseihin. (esim. Hafslund ym. 2008) Näyttöön perustuvuus koulutuksessa tarkoittaa sitä, että haemme koulutuksen ydinosaisalueet ja opetussisällöt hyödyntäen noita kolmea yllämainittua näyttötiedon lähdettä. Lisäksi haemme näyttöä siitä, mitkä ovat parhaat pedagogiset menetelmät minkin asian opiskeluun ja opetamme myös opiskelijoitamme päivittämään osaamistaan hyödyntäen näyttötietoa.

Vuonna 2008 ryhmä pohjoismaisia radiografian alan lehtoreita ja yliopettajia aloitti projektin nimeltä Näyttöön perustuva kuvantamisen laatu (Evidence-based quality in radiographic imaging). Hankkeen tavoitteena oli kehittää röntgenhoitajien osaamista annoksen ja kuvanlaadun optimoinnissa digitaalisessa kuvantamisessa. Tähän pyrittiin tuottamalla aiheeseen liittyvä englanninkielinen opetussuunnitelma, sekä internet-pohjainen opetuspaketti opetusmateriaaleineen sekä ammattikorkeakoulun perustutkinto -tasolle että Maisters-tasolle (ylempi AMK-tutkinto / yliopiston maisteri -ohjelma).

Hanke sai rahoituksen Pohjoismaiden ministeriöneuvostolta ja sitä lähtivät toteuttamaan radiografian alan lehtorit, yliopettajat ja fyysikot College University of Gjøvikista Norjasta, KarolinskaInsitutista Ruotsista, Oulun ammattikorkeakoulusta ja Metropolia ammattikorkeakoulusta. Myös Säteilyturvakeskuksen edustaja ja ko. oppilaitosten röntgenhoitajaopiskelijat osallistuvat aktiivisesti hankkeen toteutukseen opintojensa puitteissa ja tekevät yhteistyötä muiden koulutusohjelmien mm. multimediatekniikan opiskelijoiden kanssa.

Hankkeessa Molempien opetuspakettien laajuudeksi muodostui 15 opintopistettä siten, että perustutkintotasoinen opetuspaketti jakaantuu kahdeksaan ja maisteri-tasoinen opetuspaketti neljään moduliin, joiden sisältöä ja joissa käytettävää pedagogiikkaa tässä puheenvuorossa lyhyesti esitellään. Hanke tuotti paitsi tuon opetuskokonaisuuden, myös uudenlaisen geneerisen mallin tuottaa näyttöperustaista pedagogiikkaa pohjoismaisessa yhteistyössä. Tätä työtä jatkaa parhaillaan hanke, jossa kehitetään verkko-opetuspakettia digitaalisen hammaskuvantamisen laadunvarmistukseen.